

minyons escoltes

guiies sant jordi

D E B A T   M E T O D E S

Document C

L'EDUCACIÓ DEL COMPROMÍS

L'objectiu d'aquest Document és reflexionar progressivament sobre les qüestions següents:

1. L'aprenentatge del compromís en la pedagogia de l'escoltisme.
2. L'escoltisme com a medi que ofereix possibilitats de compromís.
- 3.4.5. Notes sobre els grups a diferents edats.
6. Una experiència de debat.
7. Cap a una educació del compromís.
8. Problemes pràctics.

1 INTRODUCCIÓ.

L'APRENENTATGE DEL COMPROMÍS EN LA PEDAGOGIA DE L'ESCOLTISME

El document de la FOCA/Prèvia titulat "OPCIONES-PROPOSTA DE VALORS" comença dient:

"ME/GSJ, en promoure un determinat escoltisme, ofereixen als nois i noies una possibilitat de convertir el seu lleure en activitat creadora. I no d'una manera qualsevol, sinó en la línia de llurs interessos i amb una intenció molt clara:

que a través de la vida comuna de grup

- vagin adquirint el gust per les responsabilitats i,
- a la seva mesura, es vagin compromentent respecte als altres i respecte a ells mateixos.

Aquest compromís -en un sentit total de realisme- cal que faci les noies i els nois capaços d'assumir el seu ésser concret, tal com els ha estat donat pels pares i enriquit per la societat, i els empenyi a donar resposta personal, crítica i eficaç a aquelles necessitats que -a partir d'ells mateixos i del diàleg amb els altres- vagin descobrint al seu entorn".

En el Document A del "Debat dels Mètodes", titulat "L'ESCOLTISME COM A PROPOSTA EDUCATIVA", es fa referència a aquesta mateixa qüestió en aquests termes:

"L'escoltisme té una identitat. L'escoltisme fa una proposta o propostes d'autoexigència molt concretes:

...

- Promoure l'aprenentatge del viure i treballar en equip a partir de l'aportació de les pròpies responsabilitats personals.
- Saber posar-se al servei dels altres...
- ...i comprometre's en la transformació de la societat d'una forma realista i a l'abast dels nois, en contacte i lligam amb aquells que ja ho estan fent".

D'aquests textos, amb els quals hem volgut definir-nos, se'n desprenen algunes conseqüències:

- 1- En primer lloc, un dels trets que defineixen l'escoltisme és el de pretendre l'educació del compromís.
- 2- En segon lloc, una manera d'entendre aquesta educació del compromís. No pretenem que els nois estiguin ara mateix compromesos amb tota la realitat que els afecta, sinó que, quan siguin grans, hagin esdevingut capaços de fer-ho.

Es important saber entendre això perquè, si no som prou conscients de les limitacions que ens imposa el fet de treballar amb nens, pot succeir que de l'escoltisme en surtin joves al·lèrgics al compromís.

Així, doncs, l'essencial és oferir als nois un medi de vida en què hi trobin compromisos al seu abast i en què se'ls encoratgi a prendre'ls i a respondre'n.

2 L'ESCOLTISME COM A MEDI QUE OFEREIX POSSIBILITATS DE COMPROMÍS

En un grup de nens vius, de veritat, cadascú pren responsabilitats que, d'alguna manera, el grup li exigeix.

En aquelles Unitats en què hi hagi una vida mínimament autèntica, és a dir, no sobrecarregada per imposicions artificials, és ben possible que es produeixi aquest mateix fenomen.

I encara és possible que es produeixi en un clima de diàleg i amb una exigència de profunditat que els Caps poden afavorir.

Analitzem-ho:

1. En primer lloc, hi ha un compromís vague, imprecís, amb el moviment.

Abans els nois anaven a l'escoltisme a "ésser d'una determinada manera", no únicament a fer-hi coses.

El Llobató era, i és en alguns llocs, un nen amb unes habituds i unes habilitats que els altres li reconeixen. El Rànger és un noi que sap despenjellar-se, espavilar-se en solucions complicades. El Pioner és un noi que cerca amb els seus companys formes d'actuar sobre el món exterior.

Ja hem dit que aquesta és una forma vaga de compromís. És vaga perquè hem deixat que es deteriorés, perquè no hem treballat suficientment una proposta a fer als nois.

2. En segon lloc, hi ha un compromís amb el grup.

Tot noi que viu en un grup ha de respondre a dues menes d'exigències internes d'aquest:

- D'una banda, les exigències relatives a l'estil del grup, a la manera d'ésser i de fer que el caracteritzen.

- D'altra banda, les responsabilitats que pren en l'execució tots els projectes del grup.

Aquesta segona forma de compromís és menys vaga perquè els companys i els Caps són persones concretes que demanen coses concretes: que no destorbis, que col.laboris, etc.

3. Finalment, sobretot entre els nois i noies més grans, però també entre els petits, hi ha els compromisos col·lectius del grup amb l'exterior, amb la societat, amb la realitat.

Aquesta tercera forma de compromís també és ben explícita, perquè només s'hi pot arribar si el grup es posa d'acord per a emprendre una actuació que transformi l'entorn social.

. . . . .

Per a treballar una mica més a fons les possibilitats de l'educació del compromís, hem procurat reunir dades de la psicologia dels grups de nens de diferents edats.

Recomanariem d'anar treballant aquestes dades edat per edat a fi de comprendre el sentit de l'evolució que segueixen els nens.

Posteriorment, intentariem fer una síntesi del que ens diu la psicologia amb el que acabem de plantejar.

3 NOTES SOBRE ELS GRUPS D'ABANS DELS 7 ANYS

Abans dels 7 anys es dona en els nens un sentit gregari i prou: solen jugar agrupats, però és freqüent que els jocs siguin diferents o que, tot i tractar-se del mateix joc, cadascú el faci a la seva manera. No hi ha organització, sinó simple iuxtaposició.

L'entrada a l'escola aporta unes habituds de vida col·lectiva que no impliquen pas una capacitat d'organització. Com a màxim, les activitats tenen una component comuna feta d'imitació.

Mirem, separatament, alguns aspectes:

3.1 Paper del grup en la vida dels nens

El grup, en el sentit ple de la paraula, és encara inexistent. És una mena de "calde de cultivo" on, d'una forma escadussera, s'hi estableixen moments de relació força inestables i variants.

3.2 Problemes de convivència

Tots els que vulgueu, suavitzats només per la presència de les habituds que els educadors hagin estat capaços de traspassar al grup.

3.3 Característiques del grup

Indefinible, manca de cohesió i d'estabilitat. Ja he dit que no pot parlar-se encara de grup.

3.4 Significació de l'amistat

Imprecisa. Solen donar-se coincidències ocasionals i afinitats esporàdiques, però, tot i que de vegades alguns nens tenen tendència a jugar freqüentment amb determinats companys, no pot parlar-se de sentiment de l'altre.

3.5 Paper de les normes de grup

Ja que no hi ha grup, tampoc no pot haver-hi normes de grup (és a dir, compromís amb el grup). Com a màxim, hi ha unes habituds més o menys similars que han estat traspassades pels educadors.

A aquesta edat, les normes venen de fora, dels educadors. És una època d'heteronomia (Piaget), de dependència dels adults que es concreta en uns comportaments fets d'habituds més o menys ritualitzades.

4 NOTES SOBRE ELS GRUPS D'ENTRE 8 I 11 ANYS

Cap als 7 anys comença a aparèixer un fenomen que té molta importància: els primers intents de joc col·lectiu i organitzat, cada vegada més, pels propis nens. Aquest fet anirà impulsant una evolució de la heteronomia citada a 3.5 cap a una progressiva autonomia: ja en parlarem.

D'altra banda, la necessitat d'agrupar-se per jugar o per tirar endavant jocs més realístics, projectes, empreses, etc., es reforça. Aquesta agrupació es fonamenta en l'inici d'unes simpaties personals més efectives, en la similitud de gustos, en el veïnatge, en l'atzar d'un encontre que resultat positiu.

Durant aquest període va constituint-se el grup, ja que, si bé no pot dir-se que existeixi abans dels 9 anys, és cert que als 11 és una realitat força aconseguida, tal com ho explanarem a 4.3 i 4.5. És important ser conscient que el grup es constituïx al llarg d'aquest període, perquè si pensem que no existeix i actuem en conseqüència, el grup no apareixerà. Si per contra, creiem excessivament que existeix, forçarem la màquina i esterilitzarem l'esforç que els nens estan fent. És un problema d'actuar equilibrant el que comença a existir o existeix en potència amb el que arribarà a ésser.

4.1 Paper del grup en la vida dels nens

Es un fet que, al llarg d'aquests anys, la importància del grup de companys va invadint un terreny que abans era posseït per la família: a 11 anys el grup serà ja tan important o més que la família, els companys pesaran molt més que abans i equilibraran la pressió que abans exercien únicament els pares i els educadors.

4.2 Problemes de convivència

Al començament d'aquesta etapa encara hi ha molts conflictes i disputes, ja que els nens són encara sotmesos a una moral heterònoma -depenent dels grans- que si bé resol part dels problemes per la via de l'autoritat exterior, comença a ésser suficient per a satisfer les necessitats de regulació de les noves situacions que es creen a mesura que hi ha una major emergència de les personalitats individuals.

Una bona part dels problemes i conflictes s'originen en la contradicció entre la necessitat d'afirmació individual -cada nen ha començat ja a afirmar-se enfront dels adults- i la necessitat d'una organització col·lectiva a la qual tots aspiren d'una forma o altra perquè els és una garantia que els jocs i les activitats reeixiran.

D'altra banda, hi ha la rêmora dels nens que porten un retard en el seu desenvolupament emocional i afectiu (problemes de seguretat, necessitat excessiva d'afirmar-se, etc.) que frenen el grup i li creen dificultats.

4.3 Característiques del grup

Per a parlar d'aquest aspecte, hauríem de fer una diferenciació entre el que passa abans dels 9 anys -aprox.- i el que passa després.

Abans dels 9 anys hi ha encara una manca sensible de cohesió, d'estabilitat i d'organització, una incapacitat de col·laboració prol·logada, el control recíproc -d'uns nens sobre els altres- amb prou feines existeix, i les regles són encara predominantment exteriors.

Però tot això està avolucionant ràpidament, de forma que pot dir-se que cap als 10 anys, aproximadament, la major part d'aquestes característiques s'han capgirat i que els grups, si no són massa nombrosos, són cohesionats, estables, relativament ben organitzats, capaços de generar un munt de regles pròpies i de controlar-les internament.

Això confirma el que dèiem en la presentació general d'aquesta etapa: la necessitat d'actuar equilibrant el que no hi ha amb el que comença a haver-hi.

A part d'aquestes característiques diferencials abans/després dels 9 anys, n'hi ha algunes que són relativament estables al llarg de tot el període:

- La persistència d'unes dificultats de comunicació a nivell de grup gran: la comunicació formal en una assemblea nombrosa és difícil.
- El paper del Cap com a primer ciment de solidaritat del grup i, posteriorment, l'aparició de la solidaritat entre els nens basada en la confiança que tots atorguen al líder -Cap o company estimat, o ambdós simultàniament-.

4.4 Significació de l'amistat

Hi ha un predomini de la companyonia sobre el que fóra, pròpiament, l'amistat. El clima general del grup té encara més importància que les persones concretes, fent excepció d'alguns personatges especials que van assumint funcions de lideratge.

Les relacions tenen encara un caràcter relativament impersonal. Rarament hi ha una percepció del que té de personal i d'específic el company. El líder enlluerna, però poca cosa més.

4.5 Paper de les normes de grup

Les normes de grup vénen a significar d'alguna forma el compromís amb el grup.

A aquesta edat es produeix un pas que pot representar-se a tres nivells de llenguatge:

jugar sol (encara que voltat d'altres)	----->	jugar amb altres
Egocentrisme	----->	Reciprocitat
Heteronomia	----->	Autonomia.

Analitzem el pas del jugar sol (bàsicament jocs d'imitació) a jugar de veritat amb els altres (construcció o reconstrucció de la realitat, imitació conjunta i cada vegada més precisa de la realitat) comporta un haver de passar d'una activitat fortament egocèntrica a una activitat més socialitzada, més basada en la reciprocitat, en l'acord amb els altres i en l'acceptació del control per part d'aquests.

(Marginalment, hauríem de dir que això es produeix amb l'aparició de les operacions lògico-concretes, una de les quals, la reversibilitat, comporta la possibilitat de posar-se en el punt de vista dels altres com a revers del meu propi).

Amb l'aparició de la reciprocitat -que comporta l'acceptació del control per part dels altres companys, iguals que jo- es trenca la forma de dependència unidireccional que existia abans (el nen depenia dels grans) i comença a aparèixer una interdependència bilateral entre els nens: és a dir, l'heteronomia (dependència vertical dels adults) és substituïda per una autonomia (interdependència horitzontal entre els companys) cada cop més socialitzada, perquè apareix precisament en la recerca conjunta d'unes normes que siguin vàlides per a tots els iguals.

A aquesta edat, doncs, les normes no vénen ja únicament dels adults, sinó que n'apareixen d'altres que, obertament o clandestina, neixen de les relacions entre els nens.

Es a dir, hi ha la possibilitat que apareguin formes de compromís basades en el diàleg i la comunicació entre els nois. Seran encara compromisos concrets, ja que els nens es troben en un estadi de raonament concret; però la possibilitat existeix.

De totes formes, és important no ésser excessivament idealistes, perquè el que hem dit no significa que els grups siguin "democràtics". Cada nen arriba a tot això que hem explicat quan hi arriba. És a dir, no tots hi arriben simultàniament i, per aquest motiu, es constitueixen èlites que controlen part del poder intern del grup i l'exerceixen de formes arbitràries que, pel fet de produir-se en un terreny força subtil, escapen a la seva anàlisi.

Els nens no són gaire conscients dels seus conflictes entre la necessitat d'afirmar-se individualment i la d'organitzar-se col·lectivament. Ni tampoc és prou clar si els hem de fer conscients de plantejaments tan abstractes. En una paraula, que hi haurà problemes i que han d'acceptar-se sense fer-ne qüestions de vida o mort. D'acord?

. . . . .

Abans de continuar, i per fer més fàcil l'assimilació de tota la informació que conté aquest Document, voldríem proposar una feina de recapitulació.

A la pàgina següent hi ha un quadre buit que cada lector, individualment, amb un altre o en grup, pot omplir anotant-hi les característiques més importants de cada edat.

Aquest quadre pot servir per a tenir presents quines són les adquisicions que, en el terreny de la sociabilitat, fan els nens a l'edat dels Llobatons/Daines.

	ABANS DELS 7 ANYS	ENTRE ELS 8 i 11 ANYS
Paper del grup en la vida dels nens		
Problemes de convivència		
Característiques del grup		

	ABANS DELS 7 ANYS	ENTRE ELS 8 i 11 ANYS
Significació de l'amistat		
Paper de les normes del grup		
Possibilitats de compromís (Reflexions i idees personals i de grup)		

5 NOTES SOBRE ELS GRUPS DE MÉS D'11 O 12 ANYS

Cap als 11 anys la major part dels nens han interioritzat l'element o adquisició essencial de l'etapa precedent: la norma socialitzada i igual per a tots.

A partir d'aquest punt, i deixant de banda els altibaixos propis de la crisi puberal i de l'adolescència socio-intel.lectual que es manifesten de forma força genèrica en cada individu, l'evolució dels grups es caracteritza per:

- Un augment constant de la necessitat d'agrupar-se, del desig de convivència, de la solidaritat tancada entre els membres d'un grup i, cap als 15 anys, d'un intens sentit de comunitat.
- Una progressiva acceptació de les exigències del grup: la submissió a les normes comunes que pot degradar-se fins a un pur conformisme, i el repartiment de les tasques.
- El pas d'una adaptació al grup -pròpia dels 11-13 anys, aprox.- a una intensa adaptació interindividual, més personalitzada i solidària, en el marc d'un clima de grup d'orientació idealista -que té lloc cap als 15/16 anys-. És a dir, es passa d'una exaltació del grup a una exaltació de la comunicació entre amics dins del grup.

5.1 Paper del grup en la vida dels nois

A partir de la preadolescència -12 anys, aprox.- hi ha una necessitat molt imperiosa de trobar-se: en el grup s'hi cerca, cada vegada més, una raó d'ésser. El grup és el "lloc de vida" per excel·lència, és el lloc on hom es troba, s'identifica, s'aferma i es contrasta.

5.2 Problemes de convivència

Alguns problemes s'originen en els conflictes d'afirmació d'individualitats. Normalment, deriven cap a la constitució de subgrups diferenciats que acaben tolerant-se i, en el millor dels casos, reconeixent i acceptant en profunditat les diferències que els separen o, fins i tot, utilitzant constructivament aquestes diferències.

5.3 Característiques del grup

Els grups de preadolescents i d'adolescents, en el marc d'una societat que els nega un status, s'instaura oposant-se i aquesta oposició pot arribar a ésser la seva raó d'existència: grup de delinqüents.

En el si dels grups és freqüent una jerarquització poc democràtica en el sentit que els individus hi tenen un pes específic diferent: sol parlar-se de l'existència de Caps o líders, d'una èlite que els volta i, complementàriament, de "la tropa". Això en el si del grup general o en el si dels dos o més subgrups que hi hagi.

En els grups d'aquesta edat el lideratge sol estar correlacionat amb l'habilitat o la intel·ligència social, la capacitat de jugar bé el joc material o dialèctic que fa el grup, la capacitat de dirigir tot donant la sensació de respecte a les persones.

5.4 Significació de l'amistat

La companyonia persisteix i és una necessitat fonament sentida per a reforçar la qual es tira mà d'estereotips de comportament i mites interns, vestuari, etc.

Però s'enriqueix amb l'aportació de formes d'amistat profundes, amb un gran desenvolupament de la solidaritat orientada a la recerca d'un creixement en comú, a la gènesi d'idealismes compartits.

5.5 Paper de les normes de grup

Si en l'estadi anterior els compromisos a què arribàvem els nens eren de caire concret, donat que es trobaven en ple raonament lògic-concret, a les edats que estem considerant s'obre una mena de "període constituent" al llarg del qual, per l'adquisició del pensament hipotètic-deductiu, es van temptejant possibilitats d'acord noves i basades en el contracte entre iguals.

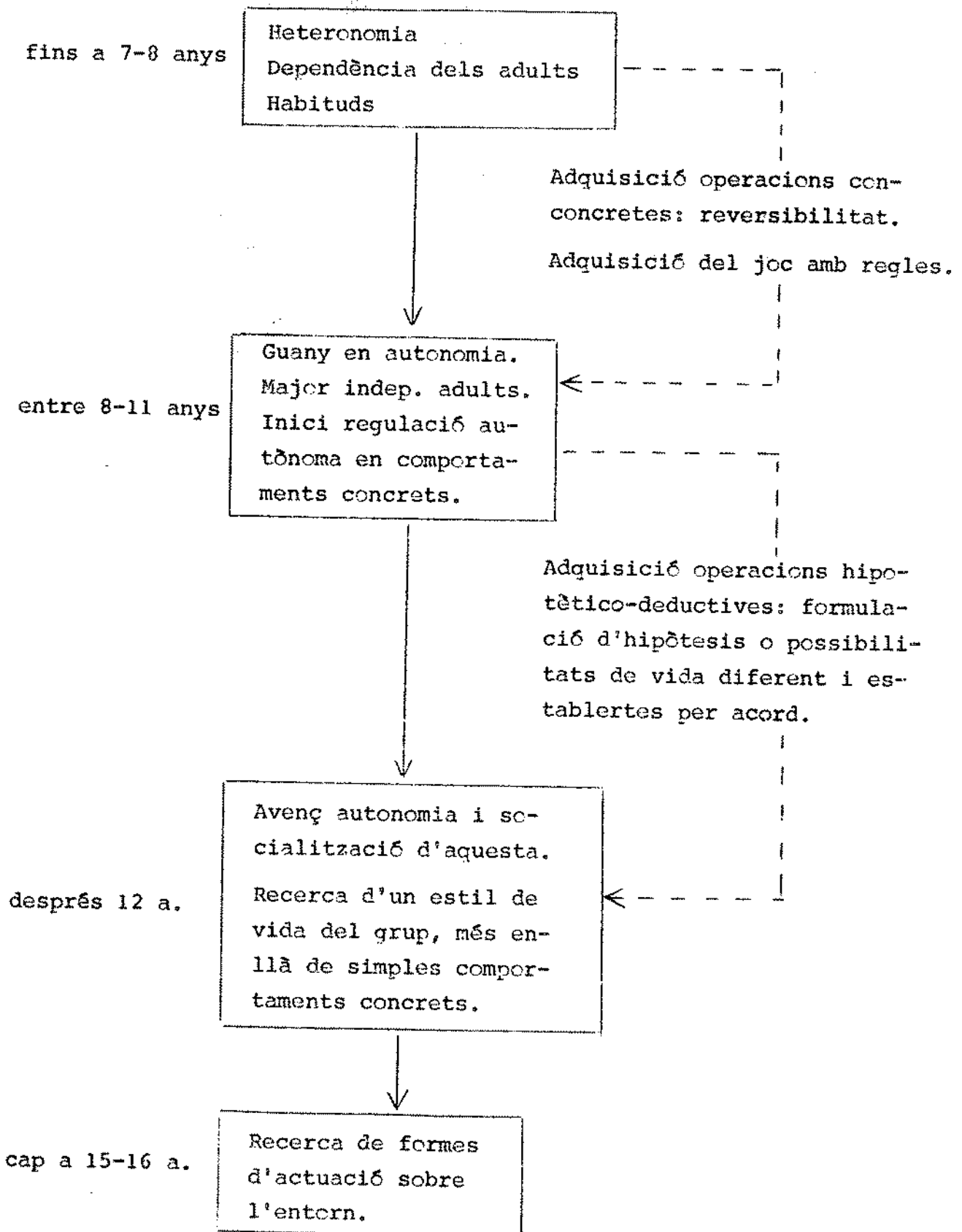
Si abans es buscaven acords referits a comportament concrets que afavorissin la vida del grup, ara es tractarà d'encetar un procés de recerca d'un estil de vida del grup:

- En un primer moment un estil de vida intern que afavoreixi l'existència del grup que s'afirma oposant-se a la societat.
- En un segon moment un estil d'actuació sobre l'entorn, més o menys idealístic, però en tot cas tendent a unes transformacions de la societat.

Donat que en aquest Document hi ha molta informació, us proposem de bell nou que intenteu d'omplir un quadre on es compara el que succeeix entre els 8 els 11 anys i el que passa més enllà dels 12 anys. Per a fer-ho, disposeu del gull groc.

Abans, però, consulteu, si ho creieu útil, l'esquema que trobareu al darrere. Hem intentat reflectir-hi l'essencial del desenvolupament social dels nens cap als nois.

ESQUEMA DELS INCIDENTS ESSENCIALS DEL DESENVOLUPAMENT EXPOSAT:

	ENTRE 8 i 11 ANYS	DESPRÉS DELS 12 ANYS
Paper del grup en la vida dels nois.		
Problemes de convivència		
Característiques del grup		

	ENTRE 8 i 11 ANYS	DESPRES DELS 12 ANYS
<p>Significació de l'amistat</p>		
<p>Paper de les normes del grup</p>		
<p>Possibilitats de compromís (Reflexions i idees personals o de grup)</p>		

6 UNA EXPERIÈNCIA

Abans de passar a plantejar un debat del problema del compromís, ens ha semblat interessant d'afegir a aquest Document una experiència.

Es tracta del resultat d'un debat amb alguns Caps de la Subdemarcació LLOBREGAT/GARRAF/PENEDES. Esperem que ens dispensin si passem per alt alguna de les conclusions a què van arribar en la discussió.

Els Caps presents en aquell debat (12.12.76) exposaven la seva experiència personal i, entre tots, intentàvem treure'n les línies de fons.

Hi havia un acord general sobre:

LLOBATONS/DAINES

- . Demanar als nens que es comprometin a comportaments que reflexin que no viuen tots sols: puntualitat a les reunions, no cridar, no apagar els llums... són exemples que van ser citats.
Els compromisos són coses concretes.
- . El compromís és decidit pel nen personalment i el grup fa de testimoni.
No s'havia considerat la possibilitat que fos el grup qui demanés al nen de comprometre's a alguna cosa.

RANGERS/NOIES GUIES

- . Es demana bàsicament el mateix, però promovent una major consciència de les necessitats col·lectives, de les exigències del viure en grup.
Els compromisos no estan tan cenyits a comportaments concrets.
- . D'altra banda, a l'organització de les Operacions hi ha responsabilitats per a tothom, i l'exercici d'aquestes responsabilitats és una forma de compromís.
- . Alguns Caps presents deien que els compromisos eren a més llarg termini que els dels Llobatons/Daines, de més abast, més centrats en l'estil de fer que en els comportaments concrets"
En general, constataven una major capacitat de compromisos més abstractes.

PIONERS/CARAVEL.LES

Els Caps es plantejaven tres nivells de compromís:

. Una forma de compromís és l'acceptació del grup tal com és. A aquesta edat, deien, els nois poden optar entre l'escoltisme i altres institucions.

Com a conseqüència, el fet d'optar per l'escoltisme havia d'ésser interpretat com l'acceptació d'una proposta de valors i d'unes formes d'organització.

. Una segona forma de compromís és l'oferiment que fa el noi o noia de les seves possibilitats: n'hi ha que treballen i estudien, aleshores només poden oferir una presència i una participació limitades.

. Una tercera forma, que es donava en alguns dels grups presents a la discussió, consisteix a fer de les empreses una forma de compromís col·lectiu del grup en tasques de transformació de la societat.

7 CAP A UNA EDUCACIÓ DEL COMPROMÍS (debat o bert)

Si haguéssim de resumir en tres punts unes bases per a encetar aquest debat, diríem:

1. L'escoltisme proposa als nois que adquireixin una capacitat de compromís i un gust per l'exercici de la responsabilitat -un gust per ésser persones, en definitiva-.
2. Els nois aprenen allò que fan.
Per això intentem d'oferir-los unes possibilitats de responsabilitzar-se i de comprometre's.
3. Els nois no poden aprendre-ho tot de cop. El creixement és un procés de maduració gradual.
Per això hem de mesurar el que els oferim i proposem a cada edat.

. . . . .

Una possibilitat de debat organitzat sobre el progrés dels nois en el terreny del compromís fóra la de tenir en compte:

- . D'una banda, les dimensions del compromís a què fèiem esment en el segon apartat d'aquest Document:
  - Compromís amb la proposta de l'escoltisme.
  - Compromís amb el grup, que comporta:
    - = un compromís amb una forma d'ésser i de fer del grup
    - = un compromís en el repartiment de responsabilitats i feines.
  - Compromís col·lectiu del grup amb l'exterior.
- . D'altra banda, les dades que ens aporta la psicologia sobre les possibilitats dels nens a cada edat.
- . Finalment, i això és el més important encara que potser hi hagi qui tendeixi a desvalorar-ho, la vostra experiència.

Per a sistematitzar la discussió que pugui fer-se en grup, sigui per Branques, sigui en grups de Caps de diverses Branques, us proposaríem la utilització d'un dels dos quadres següents.

Possiblement, la construcció d'un gran mural que reproduïxi els quadres pot ésser un bon ajut per a la discussió. Un cop acabada, cadascú pot prendre nota de les conclusions en el seu propi full.

A. DEBAT ENTRE CAPS DE BRANQUES DIFERENTS

	LLOBATONS/DAINES	RANGERS/NOEBS/GUIES	PIONERS CARAVELLES
Possibilitats i límits del compromís amb l'escoltisme.			
Possibilitats i límits del compromís amb el grup			
Possibilitats i límits de compromís del grup amb l'exterior.			

B. DEBAT ENTRE CAPS DE LA MATEIXA BRANCA

	Els grans de la Unitat. Els veterans.	Els petits de la Unitat. Els nou-vinguts.
Possibilitats i límits del compromís amb l'escoltisme.		
Possibilitats i límits del compromís amb la forma d'ésser i de fer del grup		
Possibilitats i límits del compromís amb les feines i projectes del grup.		
Possibilitats i límits del compromís del grup amb l'exterior		

8. ALGUNS PROBLEMES PRACTICS (debat obert)

En aquest apartat hi volem recollir problemes concrets que han estat plantejats per un bon nombre de Caps.

Ens limitarem a enunciar el problema i, com a màxim, a afegir-hi alguna consideració perquè pugui ser discutit amb més elements.

3.1 Els nens no es comprometen de veritat

De vegades, els compromisos són un pur formalisme, els nens no s'hi impliquen de veritat i, per tant, no els compleixen.

¿Quines condicions haurien de donar-se perquè els compromisos tinguin una significació real per als nois?

Consideracions:

- Pot anar bé que el compromís s'arregli en la consciència de la necessitat que hi ha de comportar-se de certa manera o d'adoptar un estil determinat.
- Pot anar bé que el compromís sorgeixi d'una comunicació entre els membres del grup i amb els Caps.

Ens referim a una comunicació de fons, que impliqui intel·ligència i sentiments.

CONCLUSIONS DEL DEBAT:

8.2 Els compromisos no es compleixen

Què passa quan els compromisos no es compleixen? Què ha de fer-se? Ha de considerar-se la possibilitat de sancions? I si és tot el grup que no compleix?

Consideracions:

- És important que el Cap sàpiga distanciar-se dels seus sentiments.

Que sàpiga separar el que objectivament està succeint quan algú o molts no compleixen i el malestar que això li produeix a ell.

- És important veure que hi ha una diferència entre:
  - . El compromís de comportar-se d'una certa manera per tal de no destorbar el grup.
  - . El compromís de prendre responsabilitats en alguna activitat del grup.
- És important recordar i analitzar com va arribar-se al compromís: era de fons? Era parcialment artificios? Com s'hi sentia el noi o nois implicats?

CONCLUSIONS DEL DEBAT:

8.3 Compromís i ritus

Abans es feia la promesa, els Ràngers signaven la carta, determinats moments de la vida del grup eren celebrats.

Era necessari? Cal continuar fent-ho?

Ha de fer-se seguint uns rituals establerts? Es important que el grup trobi els seus propis ritus?

Consideracions:

- Els ritus poden acomplir una funció necessària si no se n'abusa.
- Els ritus assenyalen fites, són signes d'haver assolit un acord, d'haver obert un camí.
- Els ritus poden inventar-se. Han d'inventar-se.
- Però han de tenir un temps de vida, perquè si es canvien cada vegada no signifiquen res.

CONCLUSIONS DEL DEBAT.

8.4 El teu/vostre problema

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

Consideracions.

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

CONCLUSIONS DEL DEBAT:

[Faint, illegible text]

